Четиринадесета Международна олимпиада по лингвистика

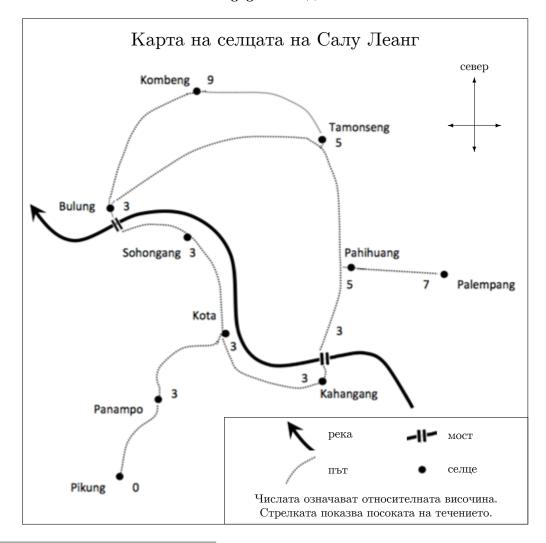
Майсор (Индия), 25-29 юли 2016 г.

Задачи за индивидуалното състезание

Не преписвайте условията. Решавайте всяка задача на отделен лист (или листове). На всеки лист пишете номера на решаваната задача, номера на мястото си и фамилното си име. Иначе работата Ви може да не бъде оценена по достойнство.

Обосновавайте получените отговори. Отговор, даден без всякакво обяснение, макар и да е съвсем верен, се оценява ниско.

Задача № 1 (20 точки). Един лингвист отишъл в Салу Леанг (Сулавеси), за да изучава арале-табулаханския език. Той посетил няколко селца в Салу Леанг (вижте картата¹) и питал местните жители: Umba laungngola? 'Къде отиваш?'

 $^{^{1}}$ Имената на селцата са автентични, картата — не.

По-долу са дадени отговорите, които получил той. В някои от тях има празни места.

• В селцето Kahangang:	• В селцето Bulung :
 Lamaoä' bete' di Bulung. Lamaoä' sau di Kota. Lamaoä' di Palempang. В селцето Kombeng: Lamaoä' pano di Pahihuang. Lamaoä' tama di Sohongang. Lamaoä' naung di Tamonseng. Lamaoä' di Palempang. 	 Lamaoä' pano di Pahihuang. Lamaoä' pano di Panampo. Lamaoä' di Kota. Lamaoä' di Pikung. В селцето Panampo: Lamaoä' tama di Kahangang. Lamaoä' pano di Tamonseng. Lamaoä' di Kota.
• В селцето Kota :	• В селцето Рікung :
 Lamaoä' dai' di Kombeng. Lamaoä' dai' di Palempang. Lamaoä' naung di Pikung. Lamaoä' di Bulung. Lamaoä' di Sohongang. В селцето Palempang: 	 Lamaoä' pano di Kota. Lamaoä' dai' di Pahihuang. Lamaoä' sau di Sohongang. Lamaoä'
 Lamaoä' bete' di Kahangang. Lamaoä' dai' di Kombeng. Lamaoä' pano di Panampo. Lamaoä' sau di Sohongang. Lamaoä' di Bulung. Lamaoä' di Kota. Lamaoä' di Pahihuang. В селцето Pahihuang: 	 В селцето Sohongang: – Lamaoä' bete' di Bulung. – Lamaoä' tama di Kahangang. – Lamaoä' tama di Kota. – Lamaoä' dai' di Pahihuang. В селцето Tamonseng: – Lamaoä' pano di Pahihuang. – Lamaoä' pano di Panampo.
Lamaoä' naung di Bulung. Lamaoä' naung di Pikung.	 Lamaoä'

Запълнете празните места.

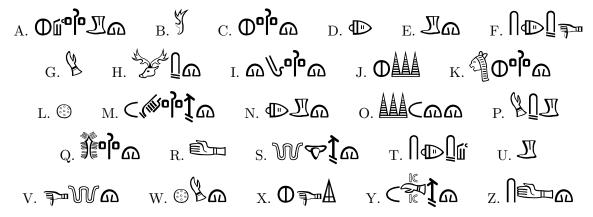
 Δ Арале-табулаханският език е от австронезийското семейство. Говори се от около $12\,000$ души в Индонезия. -Ксения Гилярова

Задача № 2 (20 точки). Дадени са думи на лувийски език, написани с латиница, и българските им преводи:

- 1. runtiyas 'елен'
- 2. **patis** 'крак'
- 3. harnisas 'крепост'
- 4. **iziyanta** 'направиха'
- 5. **turpis** 'хляб'
- 6. tarhunzas 'гръм'
- 7. **hawis** 'овпа'

- 8. sanawas 'хубав'
- 9. **nimuwizas** 'син (мъжка рожба)'
- 10. **zitis** 'мъж'
- 11. piyanti 'дават'
- 12. hantawatis 'цар'
- 13. **istaris** 'ръка'

Всичките дадени по-горе думи могат да бъдат записани с лувийски йероглифи по различни начини. По-долу всяка дума е записана по два възможни начина в случаен ред:

- (!) Никакви допълнителни обяснения, освен отговорите, не се изискват и няма да бъдат оценявани.
- (a) Свържете всяка лувийска дума, написана с латиница, с двата варианта на йероглифния ѝ запис. Посочвайте съответствията както следва: "номер $\sim$ две букви".
- (b) За две от дадените по-горе 13 думи е даден по още един възможен запис:

Определете кои са думите.

(с) Обяснете накратко всички възможни функции на следните лувийски знаци:

1.
$$\longrightarrow$$
; 2. $\triangle$; 3. $\bigcirc$ 0; 4. $\square$; 5. $\bigcirc$ 0; 6. $\square$; 7. $\bigcirc$ 0

 Задача № 3 (20 точки). Дадени са изречения на кунузки нубийски език и българските им преводи:

1. ar kanarri:cci:g kami:g ja:nticcirsu.

Ние купихме камилите за съседите.

2. tirt kade:g allesu.

Собственикът поправи дрехата.

3. jahali wali:g darbadki biticcirra.

Младежите ще дадат кокошката на кучетата.

4. man jahalgi kade:cci:g ma:gtirsu.

Той открадна дрехите за младежа.

5. ay beyye:cci:g aja:nirri.

Аз купувам огърлиците.

6. wal aygi ba:bi:g elde:nsu.

Кучето намери вратите за мен.

7. magas ikki wali:g ticcirsu.

Крадецът ви даде кучетата.

8. i:di magaski kami:g tirsa.

Мъжете дадоха камилите на крадеца.

9. ay hanu:g bijomri.

Аз ще ударя магарето.

10. sarka:yi aygi beyye:cci:g ade:nda.

Страхливците ми дават огърлиците.

- (а) Преведете на български:
  - 11. magasi argi ajomirra.
  - 12. ay kanarri:g ba:bki alletirsi.
  - 13. hanu tirti:g elirsu.
  - 14. tirti argi kamgi de:ccirsa.
  - 15. ay darbadki bija:ndi.
- (b) Преведете на кунузки нубийски:
  - 16. Съседите дават огърмицата на собственика.
  - 17. Младежът купи кучето за нас.
  - 18. Ние ще го откраднем.
  - 19. Собствениците удариха крадиите.
  - 20. Кучетата намериха кокошките за страхливеца.

 $y = \ddot{u}$. Знакът : означава, че предходната гласна е дълга.

—Алексей Пегушев

Задача № 4 (20 точки). Неотдавнашният досег до западната цивилизация е довел до някои изменения в ятмулския език. Появили са се нови думи и изрази, а някои вече съществуващи са развили нови значения.

Дадени са думи и словосъчетания на езика ятмул и българските им преводи в случаен ред:

1.	guna vaala	a.	банан		
2.	ka'ik	b.	крава		
3.	ka'ikgu	c.	кану		
4.	klawun	d.	книга		
5.	laavu	e.	газирана напитка, алкохол		
6.	laavuga vi'	f.	пушка		
7.	laavuga	g.	картина, сянка		
8.	ni'bu	h.	автомобил		
9.	ni'buna vaala	i.	аз получих		
10.	nyaka'ik	j.	огледало		
11.	vi	k.	аз видях		
12.	vi'wun	l.	часовник		
13.	walini'bana bâk	m.	$\kappa onue$		
14.	walini'bana gu	n.	чета̀		

(!) Никакви допълнителни обяснения, освен отговорите, не се изискват и няма да бъдат оценявани.

о. земя

- (а) Определете верните съответствия.
- (b) Преведете на български:

15. walini'bana vi

1. vaala; 2. gu; 3. vi'

Една от тези три думи има синоним, измислен по-късно, сред думите и словосъчетанията в (1-15). Намерете този синоним. Защо е бил измислен?

(с) Преведете на ятмул:

1. свиня; 2. бананови листа; 3. слънце; 4. бели хора

Един от отговорите трябва да се среща сред думите и словосъчетанията в (1–15).

 Δ — Езикът ятмул е от семейството сепик. Говори се от около 46 000 души в Папуа Нова Гвинея.

—Артур Семенюк

^{&#}x27; и **ny** са съгласни звукове. **â** е гласен звук.

Задача № 5 (20 точки). Дадени са думи на езика хакару и българските им преводи:

aq"ipsa	пещерата също	qucxap''a	през езерото
aq"na	в пещерата	qucxst"psa	$om\ eзерom\ nu_{1+2}\ cъщo$
chushp''a	ъгълът му	marka	селото
chushuntxi	в ъгъла ли?	markp"t"a	от селото му
ishinhna	в леглото ми	markstxi	ce лото н u_{1+2} л u ?
ishma	леглото mu	utamt''a	$om\ \kappa$ σ u $ama\ mu$
p"ak"u	гърнето	utnha	къщата ми
p"ak"unhpsa	гърнето ми също	yaputxi	нивата ли?
qaqat"a	от скалата	yapsanpsa	в нивата н u_{1+2} също

- (а) Преведете на български:
  - 1. utnhantxi
  - 2. yapp"psa
  - 3. yapup"psa
- (b) Преведете на хакару:
  - 4. скалата μu_{1+2}
  - 5. в ъгъла ти
  - 6. в ъгъла ти също
  - 7. от ъгъла ти също
  - 8. от пещерата ли?
  - $9.\ \kappa$ ъщата ли?
- $\triangle$ Езикът хакару е от аймарското семейство. Говори се от около 730 души в Перу. $\mathbf{nh} = n$ в думата *гонг*. $\mathbf{ch}$, $\mathbf{cx}$, $\mathbf{q}$, $\mathbf{sh}$, $\mathbf{tx}$ са съгласни звукове. Знакът " означава придихание.

 $наш_{1+2} =$ 'мой и твой'.

-Иван Держански

Редактори: Божидар Божанов, Милена Венева, Дмитрий Герасимов, Ксения Гилярова, Станислав Гуревич, Иван Держански (техн. ред.), Хю Добс, Борис Иомдин (отг. ред.), Бруно Л'Асторина, Ли Тхехун, Данило Мисак, Мийна Норвик, Алексей Пегушев, Александър Пиперски, Мария Рубинщейн, Даниел Руцки, Артур Семенюк, Павел Софрониев, Габриела Хладник, Цао Цитун, Чхве Чŏңйŏн.

Български текст: Милена Венева, Иван Держански.

Наслука!